

Thực tiễn

Sau khi học xong chủ đề này, học sinh sẽ:

- Biết được phong trào thanh niên khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp ở tỉnh Quảng Ngãi.
- Phân tích, đánh giá được những phẩm chất cần thiết để khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp của thanh niên tại tỉnh Quảng Ngãi.
- Có định hướng ban đầu về lựa chọn ngành nghề của bản thân trong tương lai.

MỞ ĐẦU

Khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp là sứ mệnh rất quan trọng của thanh niên thời đại mới. Truyền cảm hứng tinh thần khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp cho thanh niên; đồng hành, hỗ trợ cho thế hệ trẻ khởi nghiệp thành công trên chính quê hương Quảng Ngãi là nhiệm vụ quan trọng mà các cấp chính quyền địa phương luôn quan tâm và thực hiện. Vì vậy, tỉnh Quảng Ngãi đã tạo điều kiện cho nhiều thanh niên từng sinh sống và học tập tại địa phương cũng như thanh niên khắp mọi miền đất nước có nguyện vọng khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp tại Quảng Ngãi trên nhiều lĩnh vực chính trị, kinh tế, văn hoá, xã hội,... Với phẩm chất cần cù, năng động và sáng tạo, nhiều thanh niên Quảng Ngãi đã học tập, rèn luyện, chấp nhận thử thách; áp dụng khoa học công nghệ vào quá trình khởi nghiệp, tạo ra những sản phẩm có giá trị, đáp ứng nhu cầu đời sống và từng bước khẳng định vị thế của mình trong xã hội.

1. Phong trào thanh niên khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp ở tỉnh Quảng Ngãi

a) Những hoạt động của phong trào thanh niên khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp

Em có biết?

Ngày 10/4/2019, Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã ban hành Quyết định số 223-QĐ/TWĐTN-ĐKTHTN về Đề án “Thanh niên khởi nghiệp giai đoạn 2019 – 2022”; ngày 4/3/2019 Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ngãi ban hành Quyết định số 259/QĐ-UBND phê duyệt kế hoạch “Xây dựng hệ sinh thái hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi giai đoạn 2019 – 2020, định hướng đến năm 2025” đã khơi nguồn và tạo điều kiện cho phong trào này phát triển khá mạnh mẽ và đã đạt được những thành quả nhất định.

Hình 5.1. Gian hàng khởi nghiệp tiêu biểu của thanh niên Quảng Ngãi được trưng bày tại Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh Quảng Ngãi lần thứ 15, nhiệm kỳ 2022 – 2027

Từ năm 2019, Sở Khoa học và Công nghệ phối hợp với các sở, ban, ngành và địa phương trên địa bàn tỉnh đã hỗ trợ các dự án khởi nghiệp sáng tạo của các cá nhân và doanh nghiệp hoạt động thành công với mức tăng trưởng nhanh, đem lại lợi

nhuận bền vững, làm giàu cho bản thân và góp phần phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh. Hằng năm tổ chức các cuộc thi Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo cấp tỉnh với nhiều doanh nghiệp tham gia, nhiều dự án, ý tưởng khởi nghiệp được đánh giá cao. Điển hình là một số dự án đạt giải nhất qua các năm như: Dự án “Sản xuất, kinh doanh máy nướng bánh bằng tia hồng ngoại” của tác giả Nguyễn Nở (năm 2019)⁽¹⁾; Dự án “Nuôi và phát triển sản phẩm vi tảo xoắn Spirulina” của Hợp tác xã Nông nghiệp Công nghệ cao Vạn Tường tại xã Bình Trị, huyện Bình Sơn (năm 2020)⁽²⁾. Dự án “Sản xuất phân trùn quế và chế phẩm sinh học nấm Trichoderma phục vụ cho sản xuất nông nghiệp hữu cơ, nông nghiệp chất lượng cao trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi” của Công ty Trách nhiệm hữu hạn một thành viên Công nghệ cao Huy Long (năm 2021)⁽³⁾; Dự án “Tấm lọc lấy sáng có ống thông gió để lắp quả cầu thông gió” của tác giả Đinh Tiến Hùng, xã Tịnh Phong, huyện Sơn Tịnh (năm 2022)⁽⁴⁾.

Hình 5.2. Lễ khai mạc Ngày hội Khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Ngãi lần thứ 2 – năm 2020

(1) Quyết định số 345/QĐ-BTC ngày 8/11/2019 của Ban tổ chức Cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Ngãi lần thứ 1 – năm 2019.

(2) Quyết định số 377/QĐ-BTC ngày 12/12/2020 của Ban tổ chức Cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Ngãi lần thứ 2 – năm 2020.

(3) Quyết định số 252/QĐ-BTC ngày 18/10/2021 của Ban tổ chức Cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Ngãi lần thứ 3 – năm 2021.

(4) Quyết định số 187/QĐ-BTC ngày 23/10/2022 của Ban tổ chức Cuộc thi khởi nghiệp đổi mới sáng tạo tỉnh Quảng Ngãi lần thứ 4 – năm 2022.

Để góp phần thúc đẩy phong trào khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp cho các bạn trẻ, Sở Khoa học và Công nghệ phối hợp cùng Tỉnh đoàn, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Sở Giáo dục và Đào tạo, các ban, ngành liên quan tổ chức nhiều hoạt động khởi nghiệp, hội nghị, hội thảo, diễn đàn, tập huấn,... Nhiều dự án, ý tưởng được hỗ trợ vốn và hoạt động xúc tiến thương mại, quảng bá, giới thiệu, kết nối sản phẩm cho các doanh nghiệp khởi nghiệp được triển khai có hiệu quả.

Chính các dự án, ý tưởng khởi nghiệp triển khai có hiệu quả và sản phẩm được người tiêu thụ tin dùng đã tạo được niềm tin, sự lan toả và thu hút nhiều thanh niên trong tỉnh và ở các nơi tìm về quê hương để thực hiện ước mơ khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp thành công với những kết quả đáng tự hào.

Hãy nêu một số gương điển hình thành công trong khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp mà em biết ở địa phương mình. Theo em, những phẩm chất cần thiết nào đã giúp những gương điển hình đó thành công trong khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp?

b) Những phẩm chất cần thiết để thanh niên khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp thành công ở tỉnh Quảng Ngãi

- Không ngừng trau dồi tri thức, đạo đức, lối sống, nhân cách, kĩ năng sống.
- Rèn luyện sức khoẻ.
- Chủ động, tích cực, sáng tạo để phát triển mình và phát triển xã hội.
- Có tinh thần tự giác, kỉ luật cao.
- Có tinh thần cầu tiến, dám mạo hiểm, sẵn sàng chấp nhận rủi ro.
- Có quan hệ tốt đẹp với mọi người, sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm của mình với người khác,...

Từ những gương thành công trên, em hãy nêu những biểu hiện của sự thành công trong nghề nghiệp. Xác định những kĩ năng thiết yếu và điều kiện để thành công trong nghề nghiệp.

2. Điều kiện để thanh niên thành công trong nghề nghiệp

a) Những biểu hiện của việc thành công trong nghề nghiệp

- Năng suất, chất lượng, hiệu quả công việc cao.
- Có nhiều cải tiến, kinh nghiệm, sáng kiến, sáng chế.
- Có sự thăng tiến về chức vụ, địa vị,...
- Có uy tín đối với người xung quanh, được Nhà nước và xã hội công nhận.

b) Các kỹ năng thiết yếu và điều kiện để thành công trong nghề nghiệp

Người thành công trong nghề nghiệp là người sở hữu những kỹ năng thiết yếu, bao gồm 3 nhóm sau:

- *Nhóm kỹ năng cơ bản:* kỹ năng giao tiếp, ứng xử; quản lý thông tin; giải quyết vấn đề phát sinh.
- *Nhóm kỹ năng quản lý bản thân:* kỹ năng biểu hiện thái độ và hành vi lạc quan, linh hoạt, học hỏi liên tục, làm việc an toàn.
- *Nhóm kỹ năng làm việc nhóm:* kỹ năng làm việc với người khác; tham gia dự án và công việc với tinh thần hợp tác hiệu quả.

Các điều kiện để thành công trong nghề nghiệp:

- Phải có sở thích, đam mê và hứng thú với công việc; có khả năng, bản lĩnh, trí tuệ và sức khỏe. Đồng thời biết được giá trị, ý nghĩa của nghề nghiệp đối với bản thân và cộng đồng.
- Phải có hiểu biết về tình hình kinh tế thị trường, tìm ra vị trí của mình trong thị trường lao động. Từ đó, xây dựng kế hoạch nghề nghiệp trước mắt và lâu dài, có những điều chỉnh hợp lý trong từng giai đoạn thực hiện.
- Thường xuyên tu dưỡng, nâng cao đạo đức và tinh thần trách nhiệm trong công việc; luôn đào sâu suy nghĩ, học tập và cập nhật kiến thức mới bằng nhiều con đường khác nhau để nâng cao trình độ chuyên môn; rèn luyện các kỹ năng làm việc, kỹ năng xây dựng mạng lưới làm việc cho bản thân.

Theo em, trong những điều kiện để thành công trong nghề nghiệp thì điều kiện nào là “chìa khoá” quyết định? Vì sao?

LUYỆN TẬP

1. Hãy phân tích một phẩm chất mà em cho là cần thiết nhất để tuổi trẻ Quảng Ngãi rèn luyện nhằm khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp.
2. Tự đánh giá những thế mạnh, khó khăn của bản thân em để chuẩn bị cho việc khởi nghiệp, lập thân và lập nghiệp trong tương lai.

VẬN DỤNG

1. Sau khi tốt nghiệp Trung học phổ thông, em sẽ chọn con đường tiếp tục học tập hay trực tiếp tham gia lao động sản xuất? Nêu nguyên nhân của lựa chọn trên.

Gợi ý:

Một số lựa chọn khi tiếp tục học tập	Một số hình thức trực tiếp tham gia lao động sản xuất
Đại học, Cao đẳng	Tham gia lao động nông nghiệp cùng gia đình
Các trường Trung học chuyên nghiệp	Tham gia lao động tại một cơ sở sản xuất ở địa phương hoặc nơi khác
Các trường đào tạo công nhân kỹ thuật (trường dạy nghề)	Làm kinh tế gia đình (may mặc, dịch vụ ăn uống, buôn bán nhỏ,...)

2. Hãy xây dựng một kế hoạch học tập, rèn luyện theo định hướng nghề nghiệp lựa chọn cho tương lai của bản thân theo các gợi ý sau:

- Mục tiêu của kế hoạch học tập, rèn luyện.
- Thông tin chung về ngành, nghề lựa chọn:
 - + Tên ngành, nghề lựa chọn
 - + Yêu cầu ngành, nghề lựa chọn
 - + Trường đào tạo (hoặc cơ sở đào tạo,...)
 - + Hình thức tuyển sinh: ...
 - + Yêu cầu về học vấn, chứng chỉ, bằng cấp
- Kế hoạch thực hiện:

Các môn học để thi tuyển	Dự kiến kết quả	Thời gian thực hiện	Biện pháp thực hiện	Người hỗ trợ
?	?	?	?	?